Мостепанюк В.А.

КОМП'ЮТЕРНА ПІДГОТОВКА БУХГАЛТЕРІВ В АГРАРНИХ ВУЗАХ

Нова система економічних відносин та конкурентне середовище, що швидко розвивається, вимагають підготовки бухгалтерів нової генерації. Цього можна досягти шляхом удосконалення існуючої системи підготовки та перепідготовки кадрів. Нова філософія мислення повинна бути закладена в навчальні плани, освітньо-професійні програми та навчальні програми дисциплін.

Високий рівень теоретичної та методологічної підготовки фахівців повинен домінувати в системі знань та умінь, особливо для спеціалістів економічного профілю, в тому числі бухгалтерів.

При комп'ютерній підготовці бухгалтерів в аграрних вузах необхідно враховувати вимоги сьогодення, а саме:

- зміни, які відбуваються в аграрному секторі економіки та організаційних формуваннях;

- зміни орієнтації організаційних формувань на фактори забезпечення їх виживання та ефективного функціонування;

- стратегічні пріоритети в розвитку організаційних формувань;

- розвиток інтеграційних процесів та диверсифікованого виробництва;

- впровадження інформаційних та комп'ютерних технологій у виробництво;

- межі робочого місця спеціалістів економічного профілю.

Все це вимагає високого рівня підготовки бухгалтерів в таких галузях знань, як: економіка, право, аналіз, фінанси, облік, аудит, менеджмент, маркетинг і група інформаційних та комп'ютерних дисциплін.

Формування комп'ютерної освіченості молоді на економічних (облік і аудит) спеціальностях аграрних вузів необхідно також і тому, що бухгалтерам приходиться:

- працювати як кінцевому користувачу на персональному комп'ютері в умовах "електронного офісу", інтегрованої інформаційної системи, електронної пошти, у локальній і глобальній телекомунікаційних мережах;

- удосконалювати технологічні і управлінські процеси на робочому місці (автоматизацію управлінських задач) з використанням новітніх технічних і програмних засобів.

Комплекс наведених умов відбиває соціальне замовлення на фахівця і диктує вимоги до його інформаційної культури. Адже від того, на скільки спеціалісти добре знають і володіють сучасними методами інформатики та комп'ютерними технологіями, у кінцевому рахунку залежить ефективність роботи аграрної фірми.

Однак в реальній практиці при формуванні навчальних планів переважає кафедральний підхід, а більшість навчальних програм дисциплін зорієнтована на виконання лише внутрішньосистемних функцій, тому вони як правило відірвані одна від одної. Такий підхід не є прогресивним і не сприяє підготовці конкурентоздатних фахівців.

Якщо проаналізувати типові навчальні плани підготовки бухгалтерів у вищих аграрних навчальних закладах, то можна відмітити методологічний пошук місця і ролі нових дисциплін, в тому числі комп'ютерних, у системі набуття студентом теоретичних знань та практичних вмінь.

Так навчальний план підготовки бакалаврів спеціальності "Облік і аудит" на 2003 – 2004 навчальний рік включає такі дисципліни, як "Інформатика та комп'ютерна техніка" (1-5 семестри), "Інформаційні

системи і технології в обліку" (6 семестр) та "Комп'ютерні технології в сільському господарстві та пакети прикладних програм" (8 семестр).

Крім того, передбачена навчальна практика з інформатики та комп'ютерної техніки (2 семестр, 2 тижні), а також з інформаційних систем і технології обліку (3, 4 семестри по 1 тижню відповідно). Всього група комп'ютерних дисциплін становить 7-8% у відведених на підготовку бакалавра годинах.

Навчальний план підготовки спеціаліста цієї ж спеціальності включає "Інструментальні програми" (2 семестр) та "Організація інформаційних систем та технологій обліку і аудиту" (2 семестр). Запланована виробнича практика з дисципліни "Організація інформаційних систем та технологій обліку і аудиту" (1 семестр, 1 тиждень). Це становить 12,5 % від кількості годин, відведених на підготовку бухгалтера-спеціаліста.

На нашу думку, цього недостатньо для формування сталих знань, умінь і навичок спеціалісту економічного профілю (бухгалтеру) аграрного вузу, тому при формуванні навчальних планів на майбутнє необхідно збільшувати кількість годин на викладання групи комп'ютерних дисциплін, а підготовку їх вести у відповідності до структурно-логічної схеми.

Комп'ютерна підготовка студентів економічного профілю в аграрних вузах може вестись на трьох рівнях: базовому, прикладному і спеціальному.

Змістом дисциплін базової підготовки є вивчення можливостей використання комп'ютерної техніки для організації накопичування і обробки інформації.

Предметом вивчення є робота з програмним забезпеченням персональних комп'ютерів як з системою обробки інформації.

Метою вивчення є знайомство з сучасними персональними комп'ютерами, організацією комп'ютерних мереж та системою обробки інформації, з програмним забезпеченням ПК.

Задачею вивчення є здобуття студентами навичок у роботі з операційними системами ПК, або їх оболонками, текстовими та табличними процесорами, системами управління базами даних для організації накопичення і обробки інформації.

Змістом дисциплін прикладної підготовки є вивчення можливостей застосування інформаційних систем та інформаційних технологій для вирішення конкретних задач аграрного виробництва.

Предметом вивчення є робота з сучасними пакетами прикладних програм як з інструментарієм комп'ютерних технологій для вирішення виробничих задач.

Метою вивчення є знайомство з сучасними інформаційними системами та технологіями обробки економічної інформації та управління виробництвом.

Задачею вивчення є здобуття студентами навичок у роботі з інформаційно-обліковими системами та технологіями в сільському господарстві.

Семестр	Дисципліни	Зміст освітньої діяльності
	Базова підготовка	
1,2,3,4,5 семестри	Інформатика та комп'ютерна техніка	Операційні системи, їх оболонки, апаратне забезпечення, текстовий процесор, основи проектування програмних компонентів з використанням табличних процесорів та баз даних
	Прикладна підготовка	
6 семестр	Інформаційні системи і технології в обліку	Інформаційно-облікові прикладні системи (1С бухгалтерія тощо)
7,8 семестри	Інформаційні системи в менеджменті, комп'ютерні технології в с. г. та пакети прикладних програм	Інформаційні системи у менеджменті, бази даних, технологія OLE, мережеві технології, створення презентацій
	Спеціальна підготовка	
9,10 семестри	Комп'ютерне економічне програмування	Методи програмування, моделювання та прогнозування економічних систем

Комп'ютерне економічне моделювання – одна з профілюючих дисциплін у підготовці спеціалістів з бухгалтерського обліку, яка завершує формування фахівця рівня спеціаліст.

Змістом курсу є моделювання економічних процесів в сільськогосподарському виробництві, методи розв'язування моделей та постоптимізаційний аналіз результатів їх розв'язання.

Мета курсу – підготовка фахівця, який може володіти сучасними методами моделювання процесів в галузі та розв'язування моделей за допомогою сучасних засобів обчислювальної техніки.

Задача курсу – навчити студентів розв'язувати питання не тільки оптимального управління, а й комп'ютеризації задач аналізу результатів господарської діяльності різних виробничих систем сільського господарства України.

В загальному висновку: реалізація концепції безперервної комп'ютерної підготовки бухгалтерів повинна забезпечити підвищення якості навчання на всіх рівнях освіти та підготовки і перепідготовки кадрів за рахунок впровадження автоматизованих систем масового поширення інформації в аграрних вищих навчальних закладах на основі спеціальних телевізійних каналів, налагодження випуску навчальної літератури в електронній формі, впровадження методик і програмно-технічних засобів дистанційного навчання.